

[Christmas Møller.]

dog i nogen Grad arbejder med det her i Landet, eller en Sterlingbasis kan man snarere sige, skal fortsættes. Det ved vi for saa vidt ikke, men vi ved vel nogenlunde, at med de Interesser, vi har, vil Danmarks økonomiske Politik være at føre saaledes, at den er i en ret nær Tilknytning til den engelske Sterlingpolitik. Men hvis man nu tænker sig — og nogen Ro paa Valutaområdet har der dog i nogen Tid været —, at man vender tilbage til Guldpolitikken her i Landet, hvad er saa Forholdet? Saa er Forholdet det, at med den nuværende Kurs for den danske Krone, hvor vi kan sige, at den — vi behøver jo kun at regne med runde Tal — er omtrent 50 Øre, det halve, er de 133 Mill. Kr.s Guldbeholdning det dobbelte værd.

I Valutaloven af 1931, senere videreført i de andre Valutalove, sidst i Loven af 13. December 1933, staar der:

„... ligesom Banken i øvrigt maa indgaa paa til Staten at afgive den Fortjeneste, som Banken maatte opnaa ved Fritagelsen for Forpligtelsen til at indløse Bankens Sedler med Guld“.

Det drejer sig naturligvis for det første om, at der i den Periode, Loven gælder, kan være en vis Fortjeneste for Banken i Kraft af denne Fritagelse. Men endvidere, derom kan der naturligvis ingen Tvivl være, at hvis man stabiliserede paa 50 eller paa et andet Beløb, saa vilde disse 133 Mill. Kr. aldrig kunne være gaaet til den private Aktiebank, og de maatte altsaa være gaaet til Staten.

Men i Lovforslagets § 28 hedder det:

„Endvidere bortfalder Bankens Pligt til at afgive Fortjenesten ved Fritagelsen for Forpligtelsen til at indløse Bankens Sedler med Guld.“

Det vil sige — saaledes maa jeg forstaa det, Oplysninger er der jo ikke —, at hvis man tænker sig den nye Institution, „Danmarks Bank“ kalder jeg den for Lethed, altsaa ikke fordi jeg accepterer Navnet, virkeliggjort engang i 1936 eller 37, og man et halv Aar efter stabiliserer f. Eks. paa 50 Øre, saa har Banken 133 Mill. Kr. mere. Enkelte ærede Medlemmer har jo ønsket at se Kronen dale endnu længere ned, og skete dette, saa havde Banken endnu et tilsvarende Beløb mere. Nødvendigheden af at have en Statsreservefond — eller hvad man vil kalde det, en Statsgrundfond og Reservefond —, vilde da med eet Slag forsvinde.

Men ikke et Ord siger Ministeren derom — Ministeren og Nationalbankens Formand kan meget bedre sammen, end Mini-

steren kan med Rigsdagen. Jeg maa have Lov til at sige, at det er urimeligt og meningsløst, at man slet ikke tager hele dette Forhold, som er et stort og et mægtigt økonomisk Problem, frem. Hele Guldproblemet, hele vor Pengepolitik, alt dette lægger man over til denne Institution. Man giver den, saaledes som Nationalbanken har det, al Magt, og al Magt har denne nye Institution i Henhold til Forslagets §§ 8 og 15. Den har Seddeludstedelsesret, den har ifølge § 15 den samme Ret, som Nationalbanken har nu, og hvorpaa hele Nationalbankens Magt jo beror, at den kun maa laane ud paa 3 Maaneder, højst 6, og som Følge deraf faar den, naar den har laant til Banker og andre, Magt over dem, naar de 6 Maaneder er gaaet. Man maa have Lov til at sige til den højtærede Minister, at det er dog et Problem af ikke ubetydelig Størrelse, som det havde været naturligt og rimeligt, at der var redegjort for.

Ved Siden af det første Spørgsmaal, hvorledes Seddeludstedelsesretten skal være, bliver det næste Spørgsmaal det: Hvilken Politik skal der føres i Landet? Thi hvad er det for en Institution, Ministeren kommer med? Er det en privat Institution? Nej. Er det en Statsinstitution? Ja, det skal jeg ikke besvare endnu, men Spørgsmaalet: Er det en selvejende Institution? — heller ikke det faar vi nogen Besked om, undtagen man læser Lovforslaget ordentlig igennem; jeg vil snarere sige, at hvis man forstaa Lovforslaget rigtigt, maa det være en Statsinstitution, hvor Staten indtil videre har afgørende Magt til at lede denne.

Den Forstaaelse faar jeg af Lovforslagets § 32, i hvilken der staar — men det er meget snørklet affattet, de fleste kan slet ikke forstaa, hvad det er, der i Virkeligheden gemmer sig deri —:

„I Tiden indtil Udgangen af 1948 kan foranstaaende Bestemmelser“

— det formoder jeg er alle de foregaaende Paragraffer, §§ 1—31 inclusive —

„kun ændres med Tilslutning af et Flertal af samtlige Repræsentantskabets Medlemmer, jfr. dog § 14, sidste Stykke.“

I § 14, sidste Stykke, er der Tale om Bankens Pligt til at købe Guld, baade Mønt og Barrer.

Altsaa, indtil 1948 kan de foregaaende Bestemmelser, §§ 1—31 — altsaa hele Loven saa at sige, for der er kun 33 Paragraffer i den, og § 33 er Ikrafttrædelsesbestemmelsen —, overhovedet ikke ændres, uden at Repræsentantskabet er med; men derefter — og jeg spørger udtrykkeligt den